

**ATLANTIKUP
AVANNAANI
SULEQATIGIIT**

KALAALLIT DANMARKIMUT NUUTTARNERANNUT PISSUTAASUT

UJARLIUTIT

Siulequt	3
Aallaqqaasiut	5
Misissuinermi peqataasut pillugit nassuiaatit pingaarnerit	7
Suaassutsit ukiullu	7
Ukiut Danmarkimi najugaqarfiusut nuunnermullu pissutaasut	7
Ilaqutaqarneq	9
Ilinniartitaanerup qaffasissusia	10
Kalaallit Danmarkimi ilinniartut	12
Suliffeqarneq	13
Akissarsiat qaffasissusiat	15
Kalaallit nunaannut attuumassuteqarnerit	16
Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarneq	16
Danmarkimut attuumassuteqarneq	20
Kalaallit Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqartarneq	22
Inuiaqatigiinni kalaallini pissutsinut isummat	24
Danmarkimi kalaallinit immikkoortut sisamat	26
„Tarnikkut Kalaallit Nunaannik najuisut“ ilisarnaataat	27
„Kalaallit Nunaanni pissutsinik naammagisimaarinningsut“ ilisarnaataat	27
„Danmarkimi sorlaqalersimasut“ ilisarnaataat	29
„Isumalluutaalluarsinnaasut Kalaallit Nunaanni sorlaqarfeqartut“ ilisarnaataat	32
Eqikkaaneq	34
Naggasiut	35

SIULEQUT

Kalaallit Nunaat ineriartupiloornerup nalaaniileruttorpoq. Ukiuni 30-ni namminersorneruneq atuutereersoq Kalaallit Nunaat 21. juni 2009-mi namminersornermut nutaamut alloriarpoq, tamannalu Kalaallit Nunaata namminiilernissaanut alloriarneruvoq. Nammineq susassaqaarfintut akisussaaffiup oqarsinnaatitaaffiullu annertunerulernera pissanganartuuvoq, kisian-nili aamma oqartussaaqatigiinnermut pisoqaanngitsumut innuttaasunullu ikittunnguusunut unammillerneruvoq pisariusoq. Siunissamut ukiorpassuarnut sunniuteqartussanik anner-tuunik aalajangiisoqartussaavoq. Aalajangiinerit uuliamik piaanissamut aammalu Kalaallit Nunaata nunataata politikikkikkut inissisimaffianut, avatangiisinut apeqqutinut, isumaginnin-nermi peqqissutsimilu ineriartortitsinermut, ilinniartitaanerumut, ineqarnermut aammalu inuussutissasionermi ineriartortitsinermut tunngasuusussaapput. Suliassarujussuit siunissami isumagineqartussaaapput, taamaattumillu Kalaallit Nunaata qaratsat assaallu inuiaqatigiit ineri-artornerannut, aammalu Kalaallit Nunaata namminiilernissaanut ikiuussinnaasut tamaasa ator-fissaqartippai

Ullumikkut Kalaallit Nunaanni suliassaqaarfinni tamangajanni sulisussanik ilinniarsimasunik amigaateqarneq annertuvoq. Tamatuma kingunerisaanik atorfiit amerlasuut pingaartumik Danmarkimiit nunalisitanit inuttalerneqartarput. Kalaallit Nunaanni sulisut taakku pinngit-soorneqarsinnaanngillat, kisiannili aamma tamanna inuiaqatigiinnut kalaallinut sunniuteqar-poq. Nunalisitat amerlanerpaartaat piffissamut killilikkamik isumaqatigiissuteqarlutik suli-ssaqaarfinni assigiinngitsuni atorfeqartinneqarput – allaammi sapaatit akunnialunngui tikillugit sivirusseuqartunik. Tamanna pissutaalluni suliat ingerlaavartumik ingerlaannarnissaat, kiisalu siunissamut ungasissumut pilersaarusiorniartarneq ajornakusoortarpoq. Tamanna soorunami aamma Kalaallit Nunaanni najugaqartunut sulisunullu, kalaallit kulturiannik inuiaqatigiinnilu pissutsinik ilisimaarinnittunut sunniuteqartarpoq. Tamanna sulisunut nunalisitanut tamatigut sunniuteqarneq ajorpoq. Tikisitatut (nunalisitatut) sulisorineqartut ilaat siunissami inunnit Kalaallit Nunaanni tunuliaqutaqartunit aammalu inuiaqatigiit pillugit ilisimasaqartunit – min-nerunngitsumillu Kalaallit Nunaanni najugaqalerusuttunit – taarserneqarsinnaasuuppata, inu-iaqatigiit imminnut napatittut tungaannut ineriartortitsinerup ingerlaannarnissaannut nuna iluaquserluarneqartussaavoq.

Siuninnerusukkt misissuinermi, Atlantikup Avannaani Suleqatigiinni ingerlanneqarsima-sumi erseqqissarneqarpoq, kalaallit 18.000-t missaanniittut kinguaariinni pingasuusuni agguar-lutik Danmarkimi najugaqartut. Kalaallit taakku akornanni inuit sukkt isumalluutaasinnaaner-sut, aammalu inuiaqatigiit kalaallit ineriartornerannut iluaqutaasinnaanersut misissussallugu pilernartuuvoq.

Misissuinermi tassani kalaallit Danmarkimi najugaqartut akornanni isumalluutissat suut pi-gineqarnerisut, aammalu inuit taakku akornanni isumalluutit inuiaqatigiit kalaallit ineriartorne-rannut iluaqutaasinnaanersut pillugu paasissutissiinissarpiaq siunertarineqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik misissuineq kalaallit Danmarkimiittut pillugit takussutissanik assigiinngiaartu-nik saqqummiussinissamut iluaqutaasussaa voq.

Periarfissaq manna iluatsillugu misissuinerup naammassineqarnissaanut aammalu qupper-sakkap matuma sularineqarneranut suleqataasimasut tamaasa annertuumik qutsavigaakka. Siullermik pingaartumillu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik aamma Danmarkimi Naatsorsueqqissaartarfik, Atlantikup Avannaani Suleqatigiit suleqatigalugit apeqqutinik immersorlugit akisassanik, Danmarkimi kalaallit akornanni misissuinermi atugassanik

ilusilersuisimasut misissuinernillu ingerlatsisimasut qutsavigaakka. Aamma Atlantikup Avannaani Suleqatigiinni sulisut, misissuinerup ingerlanneqarnissaanut pilersaaruserlutik ingerlatsillutillu annertuumik sulisimasut, pingaartumillu Anne Brunk, Regin Reinert aamma Marjun Lindarstein, misissueqqissaarnernik quppersakkallu ilusilernissaanik suliaqarsimasut qutsavigaakka.

Aprili 2011

Juliane Henningsen, MF

AALLAQQAASIUT

Quppersagaq manna kalaallit Danmarkimi najugaqartut misissuiffigineqarnerini immikkoortut aappaannut tunngasuvoq. Immikkoortoq siulleq, "Kalaallit Danmarkimi najugaqartut" 2007-imi Atlantikup Avannaani Suleqatigiinnit saqqummersinneqarpoq. Taassuma kalaallit Danmarkimiittut pillugit kisitsisitigut paasissutissat imarai, tassanilu kalaallini Danmarkimi najugaqartuni kinguaariit siulliit, tulliisa pingajuisalu akornanni inuiaqatigiit allaatigisaanerat, suliffeqarneq, ilinniartitaaneq, aningaasaqarneq inuttullu atukkat saqqummiunneqarput.

Siunertaq

Naqitani quppersakkap aappaa manna atorlugu Danmarkimi kalaallit ilinniartut inuussutissarsiutinilu sulisuusut inuiaqatigiinnut kalaallinut suliffeqarnermullu iluaqutaasinnaasut misissuiffigineqarnissaat Atlantikup Avannaani Suleqatigiivisa kissaatigaa. Kalaallit Nunaanni pingaartumik isumaginninnermi peqqinnissamilu, atuartitsinnermi ilinniartitaanermilu aammalu pisortani aqutsinnermi sulisussat piginnaanillit anertuumik amigaatigineqarput. Taamaattumik isumalluutissat taakku Danmarkimi kalaallit akornanni nassaarineqarsinnaanersut, kiisalu Kalaallit Nunaannut uterlutik nuukkusussinnaanersut misissussallugu soqutiginaateqarpoq. Quppersakkap suliarineqarnerani siunertaasoq alla tassaavoq, kalaallit isumalluutaanissamat nukisaaqartut, qaqutiguinnaq sammineqartartut, taamaalillunilu kalaallinut Danmarkimiittunut assiliamik allanngorartitsinerusinnaasut pillugit paasisaqarnissaq.

Periaaseq

Misissuinnermi najoqqutarineqartut kalaallit sulisartut nikilertortarnerinik, „Nikilertortarnermik misissuineq“-mik taaneqartup, 2009-mi Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit ingerlanneqartup ilagaa. Tassani immikkoortoq kalaallinut Danmarkimi najugaqartunut tunngasoq apeqqutit immersorlugit akisassat atorlugit misissuinnermut, Atlantikup Avannaani Suleqatigiit suleqatigalugu ingerlanneqartumut tunngasuvoq. Apeqqutit immersorlugit akisassat atorlugit misissuinerup ineneri quppersakkap matuma suliarineqarneranut tunngavigineqarput.

Misissuineq arnanut angutinullu, kalaallit suliffeqarnerannut ingerlaannarlutik nuussinnaasunut killilerneqarpoq. Atlantikup Avannaani Suleqatigiivisa taakku kinguaariinni siullernut, 20-niit 49-nut ukiulinnut sulisutut imaluunniit ilinniartutut immikkoortippai. Tamatuma saniatigut suliffissaaleqisut sulilernissamat piareersimasut ilanngunneqarput. Kinguaariinni siulliit inunnut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasunut, minnerpaamik ataatsimik aamma Kalaallit Nunaanni inunngorsimasumik angajoqqaqartunut immikkoortinneqarput.

Inuit 20-t inorlugit ukiullit aamma 49-t sinnerlugit ukiullit ilaatinneqanngillat. Inuit 20-t inorlugit ukiullit ilaatinneqannginnerinut pissutaavoq, inuit taakku ukiukinnertik pissutigalugu oqarsinnaatitaaffiliisumik ilinniagaqarsimanissaat ilimagineqanngimmat. Inuit 49-t sinnerlugit ukiullit ilaatinneqannginnerinut pissutaavoq, inuit taakku Danmarkimi najugaqalivissimanissaat, taamaattumillu nuunnissamat piumassuseqannginnissaat ilimagineqarmat. Tamatuma saniatigut inuit ikiorsiissutinik, soorlu aningaasanngorlugit ikiorsiissutinik pensioninillu ertitaqartartut ilaatinneqanngillat. Inuit ataatsimoortut taakku amerlanertigut isumaginninnikkut aamma/imaluunniit aningaasaqarnikkut unamilligassaqartarput, taamaattumillu kalaallit suliffeqarnerannut imaaliallaannarlutik isersinnaanatik.

Atlantikup Avannaani Suleqatigiit misissuinerani siullermi, „Kalaallit Danmarkimi najugaqartut“, takutinneqarpoq, kalaallit 18.563-it, kinguaariinnut siullernut, tullernut pingajuannullu agguarneqartut (1/1 2006-imi) Danmarkimi najugaqartut. Misissuinerit aappaanni matumani

– kinguaariinnut siullernut 20-niit 49-nut ukiulinnut sulisunut ilinniartunulluunniit tunngasumi
– kalaallit Danmarkimi najugaqartut katillugit 3100-t missaanniipput, taakkunanngalu 479-it, tassalu 15%-it misissuinermut matumunnga peqataasimapput, aammalu oqarasuaatikku itimaluunniit atorlut elektroniskiusut atorlugit apeqqutit immersorlugit akissasat atorlugit akissuteqarsimallutik.

Quppersagaq una

Quppersagaq immikkoortunut pingaarnernut pingasunut agguagaavoq. Immikkoortumi siulermi peqataasut suaassusaat, ukiui, Danmarkimiinnerannut pissutaasut, ilaqutaqarnerat, ilinniartitaaneq, suliffeqarneq isertitaallu pingaarnertut nassuiaateqarfigineqarput. Immikkoortumi tullermi peqataasut Danmarkimut attuumassuteqarnerat tunngassuteqarnerallu, kiisalu inuiaqatigiinni kalaallini pissutsinut isumaat nassuiarneqarput. Immikkoortut pingajuanni kingullermilu peqataasut kalaallinut Danmarkimiittunut, inuiaqatigiinnut kalaallinut assigiinnitsunik attuumassuteqartunut isumaqartunullu sisamanut agguarneqarput.

Atlantikup Avannaani Suleqatigiivisa Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik suleqatigalugu misissuinermut tassunga najoqqutassat katersorpai. Anne Brunk, Eskimologiimi aamma Issittumi Ilisimatusarnermi Cand. Mag. quppersakkap suliarineqarnerani ataqatigiissaarisuuvuq, paasisutissanik najoqqutassanik misissueqqissaartuuvuq aammalu quppersakkamik matumunnga allattuuvuq. Naatsorsueqqissaartartoq Regin Reinert paasisutissanut najoqqutassat suliarineqarneranni annertuumik ikiuuppoq, aammalu aningaasaqarnermut ilinniartoq Marjun Lindarstein najoqqutassanik ilusilianillu suliarinnittuuvuq.

MISISSUINERMI PEQATAASUT PILLUGIT NASSUIAATIT PINGAARNERIT

Immikkoortumi matumani peqataasut suaassusii ukiuilu, ilaqutaqarnerat, ilinniartitaanerat, sulisoqarnerat, isertitaat pingaarnertut nassuiarneqarput. Tassani aamma peqataasut qanoq pisvutitigisumik Danmarkimi najugaqarsimanersut aamma Danmarkimi najugaqarneranut pisvutaasut takutinneqarput. Kalaallit Nunaanni sulisussat ilinniarsimasut amigaatigineqarmata aamma kalaallit Danmarkimi ilinniartut attuumassutaallu, aammalu ilinniakkaminnik naam-massininnerminni Kalaallit Nunaannut uternissaminntu eqqarsaataat immikkut ittumik nas-suiarneqarput.

Suaassusit ukiullu

Misissuinermi matumani kalaallinit Danmarkimiittunit kinguaariit siulliit ukiui suaassutsinullu ataatsimut agguarneqarneri malinnaaffigineqarput. Ataatsimut isigalugu arnat angutinit amerlanerupput, aammalu utoqqaanerusut inuusunnerusunit amerlanerupput. Tamatuma sarniatigut angutit inuusuttut amerlanerungaatsiarput, taamatullu arnat utoqqaanerusut amerlanerullutik. Taakku procenttingorlugit agguarneri takussutissiaq 1-imi takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 1: Ukioqatigiiaat suaassutsinut agguarlugit								
%	Ukioqatigiiaat tamarmik	20-24-nut ukiullit	25-29-nut ukiullit	30-34-nut ukiullit	35-39-nut ukiullit	40-44-nut ukiullit	45-49-nut ukiullit	Katillugit
Arnat	58	9	10	12	15	25	29	100
Angutit	42	12	16	13	15	20	23	100
Arnat angutillu ataatsimut	100	11	13	12	15	23	27	100

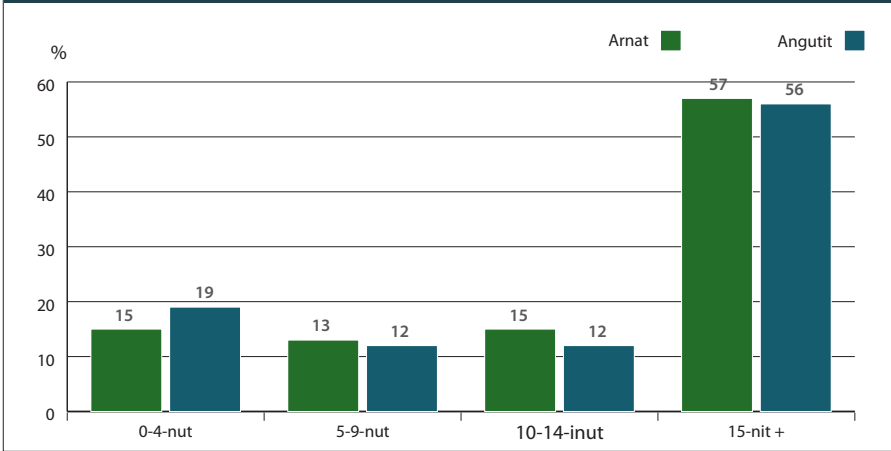
Ukiunut suaassutsinullu kisisit agguarneqarnerisa equnganerannut arnanit amerlasuut dan-skinut katissimanerat aammalu Danmarkimi najugaqalivissimanerat pissutaavoq. Taamaalluni Kalaallit Nunaanni innuttaasut akornanni arnat ikinnerulersimapput, tassalu angutit arnanit amerlanerulersimallutik, taamatullu tamanna inunngortartut kisisitaannut, 1990-ikkulli naa-jartorneranni ikiliartorsimasunut sunniuteqarsimassasoq eqqarsaatigineqarpoq.

Ukiut Danmarkimi najugaqarfiusut nuunnermullu pissutaasut

Takussutissiaq 2: Danmarkimut nuunnermi ukiut (%-nngorlugit)					
0-9-nut ukiullit	10-19-nut ukiullit	20-29-nut ukiullit	30-39-nut ukiullit	40-49-nut ukiullit	Katillugit
32	28	23	12	5	100

Peqataasut Danmarkimut nuunnerminni ukiui (takussutissiaq 2) nuunnermut pissutaasunut (ilusiliaq 2) ataqatigiissikkaanni amerlalluinnaartut meeraanerminni angajoqqaatik ilagalugit nuussimasut takuneqarsinnaavoq. Ilusiliaq 1-imi takuneqarsinaasut taakkunanga amerlasuut tamatuma kingorna Danmarkimiiginnarsimapput, taakku affaat sinnerlugit ukiut 15-it sinnerlugit Danmarkimi najugaqarsimagamik. Peqataasunit amerlangaatsiartut nuussimassasut, aammalu Danmarkimi qanigisaminntu attuumassuteqarsimassasut, attaveqarsimassasut sulisimassasullu paasinarpoq.

Ilusiliaq 1: Ukiut Danmarkimi najungaqarfiusimasut

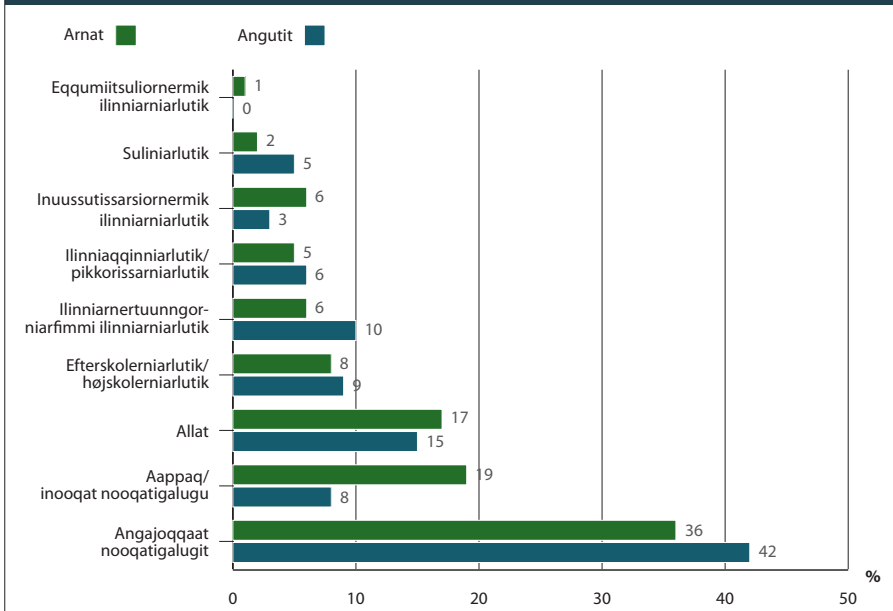

Danmarkimut nuunnermut pissutaasut (ilusiliaq 2) misissoraanni, taakkunanga 19%-it aapatik ilagalugit Danmarkimut nuussimapput. Angutitut kisitsisit 8%-iinnapput. Katillugit 27%-it ilinniarniarlutik Danmarkimut nuussimapput. Taakku amerlanersaat efterskolerniarlutik imaluunniit højskolerniarlutik, imaluunniit ilisimatusarfimmi ilinniarniarlutik. Ilisimatusarfimmi ilinniarniarlutik nuussimasunit angutit amerlanerupput, aammali inuussutissarsiutitut ilinniarniarlutik nuussimasunit arnat amerlanerupput. Ataatsimut isigalugu ilinniartunit angutit amerlanerulaarput, peqataasunillu inuusuttunit angutit arnanit amerlanerunerisa takutinneqarne-rannut tamanna naapertuuppoq (takuuk takussutissiaq 1).

Ikittuinnaat suliffitsik pissutigalugu Danmarkimut nuussimapput, arlallillu taaneqareersut saniatigut allanik peqquteqarlutik nuussimallutik.

Ilusiliaq 2: Kalaallit Danmarkimut nuuttarnerinut peqquataasut

Ilaqutaqarneq

Inuup ataatsip qanitanut attaveqarnera pineqartut sumut nuunnissamut toqqaasarnerannut isumaqarsinnaavoq. Taamaattumik peqataasut inooqateqarnikkut inissisimaffii, aappaasup sumiuunera aammalu meeraqarnerisut, meeraqarsimagunillu qanoq amerlatigisunik meeraqarnerisut pillugu aperineqartut.

Takussutissiaq 3: Inooqateqarnikkut inissisimaffiit suaassutsinut agguarlugit

%	Kisermaat	Katissimasut/inooqatillit	Pissiallit, kisiannili inooqateqanngitsut	Katillugit
Arnat	21	69	10	100
Angutit	34	51	15	100
Arnat angutillu ataatsimut	26	62	12	100

Takussutissiaq 3-mi takuneqarsinnaasutut, peqataasunit 74%-it aappaqarput, inooqateqarput imaluunniit inooqatiginngisaminnik pissiaqarlutik. Takussutissiaq 4-mi inooqatigiinnit aappaasup sumiuunera takutinneqarpoq. Arnat aappaanniit 82%-it danskiupput, 10%-it kalaaliullutik kiisalu 7%-it allamiuullutik. Angutit agguarneqarnerat allaanerulaarpoq, aappariinnit 72%-it aappaat danskiummata, aappariinnit 20%-it aappaat kalaaliullutik aammalu 8%-it allamik inuiaassuseqarlutik. Arnat danskinik aappallit angutininut sanilliullugit amerlanerunerat arnat angutinit amerlanerisut Danmarkimi najugaqalerniarlutik aalajangerarnerannut pissutaasut ilagisimassagaat qularineqanngilaq.

Takussutissiaq 4: Aappaasut inuiaassusii suaassutsinut agguarlugit

%	Kalaallit	Danskit	Allatut inuiaassusillit	Katillugit
Arnat	10	82	6	100
Angutit	20	72	8	100
Arnat angutillu ataatsimut	14	78	8	100

Takussutissiaq 5-imi peqataasut inooqateqarnikkut inissisimaffii aammalu meeraqarnersut takutinneqarpoq. Katissimasut imaluunniit inooqatillit arlallit meeraqarput. Inooqateqarnikkut inissisimaffiit, aappaasup inuiaassusia meeqqallu pillugit paasissutissat ataqatigiissikkaanni, peqataasunit tamarmiusunit 34%-it meeraqartut, aammalu danskimut katissimasut inooqateqartulluunniit takutinneqarpoq. Taakkunannga 66%-it arnaapput. Meeralinnit taamaallat 6%-it kalaallimik inooqateqarput, taakkunanngalu 44%-it arnaapput. Tassalu tassani kalaallinit Danmarkimiittunit amerlalluinnartut – pingaartumillu arnat – Danmarkimut nuissimasut, aammalu qanigisaminnik ilaqutaqartut takutinneqarpoq.

Takussutissiaq 5: Inooqateqarnikkut inissisimaffiit meeqqallu

%	Meeraqanngitsut	Ataatsimik amerlanerunilluunniit meeralit	Katillugit
Kisermaat	79	21	100
Katissimasut/inooqatillit	32	68	100
Pissiallit, kisiannili inooqateqanngitsut	79	21	100
Tamaasa katillugit	50	50	100

Ilinniartitaanerup qaffasissusia

Oqaatigineqartut sulisut ilinniarsimasut Kalaallit Nunaanni amigaataasorujussuupput, taamaattumillu kalaallit Danmarkimi najugaqartut akornanni ilinniartut amerlassusaat misissusallugu soqutiginaateqarpoq.

Takussutissiaq 6-imi amerlanerpaartaat Kalaallit Nunaanni ilinnialeratik Danmarkimi ilinnialersimapput. Taakkunannga amerlasuut meeraallutilli Danmarkimut pisimassasut, taamaattumillu ilinniarnerminnik tamarmiusumik Danmarkimi ingerlatsisimassasut, kiisalu kalaallit akuttunngitsumik Danmarkimi ilinniartitaanermi neqeroorutit amerlanerummata ilinnialertarsimassasut tamatumunnga pissutaasinnaavoq.

Takussutissiaq 6: Meeqqat atuarianni atuarnermik saniatigut Kalaallit Nunaani Danmarkimilu ilinniagaqarsimasut (%-inngorlugit)

Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi	Taamaallaat Kalaallit Nunaani	Taamaallaat Danmarkimi	Kalaallit Nunaani Danmarkimiluunniit ilinniarsimannngitsut	Katillugit
10	15	54	21	100

21%-it meeqqat atuarianni atuarnermik saniatigut Kalaallit Nunaanni imaluunniit Danmarkimi ilinniagaqarsimannngillat. Taakku paasiniaaffigineqarnissaannut ajoraluartumik paasissutissat naammattut pigineqanngillat. Tamanna 21%-iinnaasa annerpaamik meeqqat atuarianni atuarnersimannaannik nassuarneqarsinnaavoq. Kisiannili ataatsimoortut taakku suliffigisaat misissoraanni, affaat sinnerlugit inuussutissarsiutini ilinniagaqarnissamik pisariaqartitsiviusuni, soorlu ingeniorit, igasutut pillorissaasutullu sulisuupput.

Taamaattumik peqataasunit 21%-it taakku akornanni meeqqat atuarfiata saniatigut Danmarkimut imaluunniit Kalaallit Nunaannut naleqqiullugu nunami allami ilinniagaqarsimasinnaanerit tamatumunnga nassuiaatissaavoq alla. Inuusuttut taakku paarlaasseqatigiillutik nunami allami ilinniarsimasinnaapput, allatulluunniit iliorlutik nunami allami ilinniarsimasinnaallutik. Ataatsimullu isigalugu maluginiarneqarpoq, peqataasunit ikinnerpaamik 80%-it meeqqat atuarfiata saniatigut oqarsinnaatitaaffiliisumik ilinniagaqarsimasut.

Takussutissiaq 7-imi peqataasut meeqqat atuarfiata saniatigut ilinniagaat qaffasinnerpaat takutinneqarput. Amerlanerit inuusutissarsiutinut tunngaviusumik, aammalu ilinniaqqiffiusumik akunnattumik sivissusulimmik ilinniagaqarput. Aamma ilaasa ilinniarnertuunngorniarnarfimmi ilinniagaq naammassisaanni qaffasinneruvoq. Taakku ilaat ilinniartuusimassasut, taamaattumillu ilinniartitaanermi naammassisimassanngitsut ilimanarpoq. Ilinniartitaanerni tamani suaiaassutit agguagaanerit assigiipajaarput, tassani inuusutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniartitaanerni angutit amerlanerungaatsiarnerat, aammalu ilinniaqqiffiusuni akunnattumik sivissusilinni ilinniartitaanerni arnat amerlanerungaatsiarnerat eqqaassanngikkaanni. Ataatsimoortuni "paasissutissiissutigineqanngilaq" Kalaallit Nunaanni imaluunniit Danmarkimi ilinniagaqarsimanngitsut matuma siuliani taaneqartut pineqarput.

Arnanit 29%-it, ilinniaqqiffiusunik akunnattumik sivissusulinnik ilinniagaqarsimasut amerlanersaat Danmarkimi ilinniarsimapput. Taakkunannga ilinniarsimasunit amerlalluinnartut isumaginninnermi peqqissaanermilu ilinniagaqarput. Angutinit 26%-it, qaffasinnerpaamik inuusutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniagaqartut aamma amerlanerpaartaat Danmarkimi ilinniarsimapput.

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi, meeqqat atuarfianni, ulluunerani paaqqinnittarfinni aamma isumaginninnermi sulisussat amigaatigineqarput. Taamaattumik peqataasunit amerlasuut – pingaartumik arnat – suliassaqarfinnut taakkununnga piukkunnaateqarnersut, taamaallutillu Kalaallit Nunaanni atorfinnissamat ilimanaateqarluarnersut paasissallugu soqutiginaateqarpoq.

Takussutissiaq 7: Meeqqat atuarfiata saniatigut ilinniakkat naammassineqarsimasut sivisunerpaat suaiaassutsinut agguarlugit

%	Arnat	Angutit	Arnat angutillu ataatsimut
Meeqqat atuarfiat (inersimasut meeqqat atuarfianni ilinniartitaanerat ilanngullugu)	1	1	1
Inuusutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniartitaanerit (specialarbejderit ilinniarsimasullu soorlu sanasut, nujalerisut, SoSu-assistentit)	18	26	21
Specialarbejderit/ilinniarsimasut ilinniaqqinnerat	1	4	3
Inuusutissarsiornermut ilinniarnertuunngorniarnarnerit (HTX, HHX assigisaallu)	3	3	3
Ilinniarnertuunngorniarnarnerit (GU, HF, ilinniarnertuunngorniarnarluni pikkorissarnerit)	12	11	11
Ilinniakkamik ingerlatitseqqinnerit sivikitsut (Ukiunik 2-nik sivikinnerusut)	6	4	5
Ilinniakkamik ingerlatitseqqinnerit akunnattumik sivissusullit (ukiut 2-4)	29	15	23
Bachelorit	3	2	3
Ilinniakkamik ingerlatitseqqinnerit sivisuit	5	7	6
Ilisimatusarnermut ilinniartitaanerit* (Ph.D. assigisaallu)	0	0	0
Ilisimatitsissutigineqanngitsut	20	23	21
Ilinniartitaanerit allat	0	2	1
Ilisimaneqanngitsut	0	0	0
Katillugit	100	100	100

*) Peqataasunit ataaseq ilisimatusarnermut ilinniarsimavoq, taannalu 0,2%-inik annertussuseqarpoq. Kalaallit Danmarkimi ilinniartut.

Misissuinermi peqataasut 18%-ii ilinniartuupput. Ilinniartut ukioqatigiinnut tamanut tunnga-
suupput, tupaallannangitsumillu tassani inuusuttut amerlanerupput.

Takusutissiaq 8: Danmarkimi ilinniartut ilinniakkat suunerinut agguarlugit (%-inngorlugit)	
	%
Læringit/ilinniartut (EFG/HG ilanngullugit)	14
Specialarbejderit ilinniartaanerit	1
Ilinniarnertuunngorniarifik (HHX, HTX assigisaalluunniit)	14
Ilinniakkamik ingerlatitseqqinnerit sivikitsut (Ukiut 3-t inorlugit)	13
Ilinniakkamik ingerlatitseqqinnerit akunnattumik siviussusillit (ukiut 3-4)	29
Ilinniakkamik ingerlatitseqqinnerit siviisuut (ukiut 4-t sinnerlugit)	25
Ilinniartaanerit allat	5
Katillugit	100

Takusutissiaq 8-mi peqataasut assigiinngitsorpassuarnik ilinniagaqartut takutinneqarput. Taakkunani ilinniakkat akunnattumik siviussusillit siviisuullu amerlanerpaapput. Ilinniaqqiffi-
usuni akunnattumik siviussusilinni ilinniakkaminnit ingerlatsisunit affaat peqqinnissamat ilin-
niagaqartuupput, taamatullu ilaat teknikkimut tunngasunik ilinniagaqarlutik. Ilinniaqqiffiusuni
sivisuuni pingaartumik inunnik inuiaqatigiinnillu sullissinermut ilinniakkat ingerlanneqarput.
Ilinniakkani sivikinnerusuni pingaartumik assassorneq, niuerneq sullissinerlu peqataasut ilin-
niagaqarfigaat.

Ilinniartut Kalaallit Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqartarnerat

Takusutissiaq 9-mi ilinniartut Kalaallit Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqarnerat takutin-
neqarpoq. 34%-it akuttunngitsumik eqqarsaatigisarpaat, 30%-it eqqarsaatigineq ajorpaat, sin-
nerisalu ilanneeriarlutik qaqutigullu eqqarsaatigisarpaat imaluunniit „naluara“ akisimallugu.

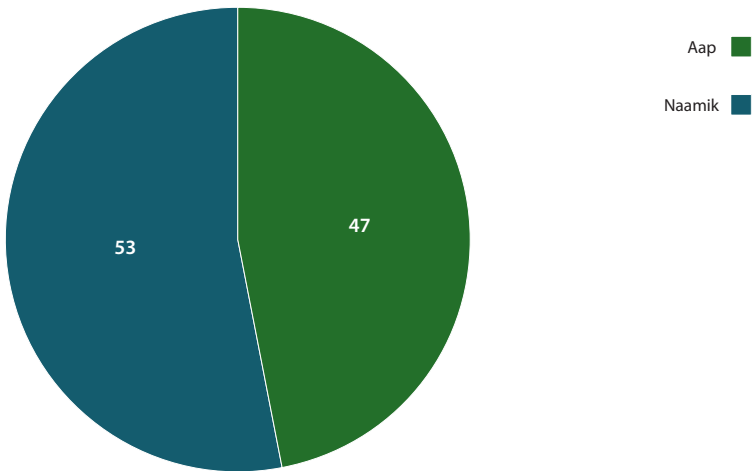
Takusutissiaq 9: Taamaalluni Kalaallit Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqartarnerit (%-inngorlugit)					
Aap, akulikitsumik	Aap, ilaanni	Aap, qaqutigut	Naamik	Naluara	Katillugit
34	22	10	30	3	100

Tupaallannangitsumik sumiuussutisimik pingaartitsineq Kalaallit Nunaannut nuunnissamik
eqqarsaateqartarnermut qanittumik attuumassuteqarpoq. Takusutissiaq 10-mi takuneqarsin-
naasutut kalaaliussutisimik misiginerusartut danskisut misiginerusartunut sanilliullugit Kalaallit
Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqarqajaanerusarput.

Takusutissiaq 10: Ilinniartut sumiuussutisimik pingaartitsinerat aammalu Kalaallit Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqartarnerat						
%	Aap, akulikitsumik	Aap, ilaanni	Aap, qaqutigut	Naamik	Naluara	Katillugit
Kalaallisut danskisullu naligiimmik	29	25	13	29	4	100
Kalaallisut	69	19	6	6	0	100
Danskisut	0	21	14	61	4	100

Ilinniartut ajornanngitsuuppat Kalaallit Nunaanni ilinniarusussinnaasoralugit aperineqarnermini 53%-it taamaalorsinnaallutik akipput. Tamanna ilusiliaq 3-mi takuneqarsinnaavoq.

Ilusiliaq 3: Ilinniakkat tamarmi taassumaluunniit ilaa Kalaallit Nunaanni ingerlassinnaasuugukku taamaalorsimassagaluarpit?

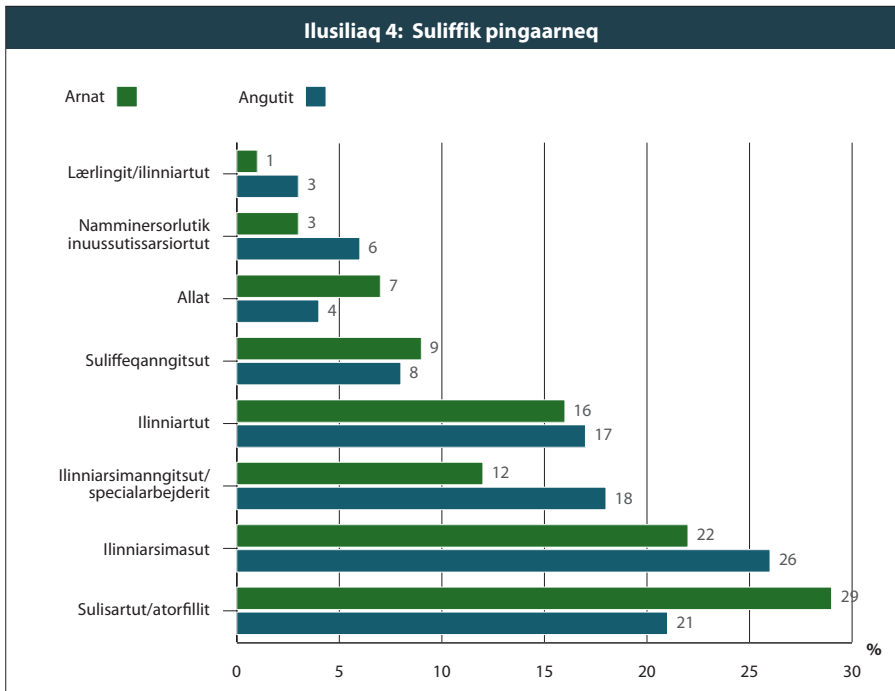
Ataatsimut isigalugu ilinniartut suliassaqarfiit arlallit iluanni, naammassigunik Kalaallit Nunaanni atorfinnartariaannanngorlutik ilinniagaqarput. Kalaallit Nunaanni ilinniakkat arlallit ingerlanneqarsinnaasuupata, ilinniartut aammalu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit imminnut qaninnerusinnaasimagaluarnarat ilimanaateqarpoq. Paarlattuanik ilinniartut aammalu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit nunani allani suliffeqarnermi avatangiisinit isummorsorneqarsinnaanis-saat pissarsiarineqarsinnaavoq.

Suliffeqarneq

Takussutissiaq 4-mi peqataasut suliffiisa assigiinngitsut agguarneqarnerat takutinneqarpoq. Amerlanerpaat sulisartutut imaluunniit atorfilittut sulisuupput. Taakkunani arnat angutinit sanniullugit amerlanerungaatsiarput. Arnanit amerlasuut isumaginninnermi peqqinnissaqarnermilu, kiisalu pisortat allaffeqarfiini sulisuunerat tamatumunnga pissutaavoq. Aamma arnanit ilinniagaqarsimasut ilinniagaqarsimanngitsullu nalinginnaasumik suliassaqarfinni taakkunani atorfeqartarput. Ilinniarsimasut ilinniarsimanngitsullu atorfiini atorfilinnit angutit amerlanerupput. Amerlanertigut suliffissuarni tunisassiorfinnilu assigiinngitsuni atorfeqartarput. Peqataasunit ikittuunnaat namminersorlutik inuussutissarsuutunik ingerlataqarput. Taakku niuernermik sullissinermillu, assassornermik aammalu suliffeqarfinni pisortatut sulisuupput. Peqataasut ilin-niakkaminnik ingerlatsisut immikkoortumi matuma siulianiittumi nassuiarneqarput.

Peqataasunit procentit amerlangaatsiartut suliffeqanngillat. Suliffeqanngitsunit 78%-it oqarsinnaatitaaffiliisunik ilinniagaqarput, taakkulu tamarmik suliffissarsiuussinermi piareersimasuu-

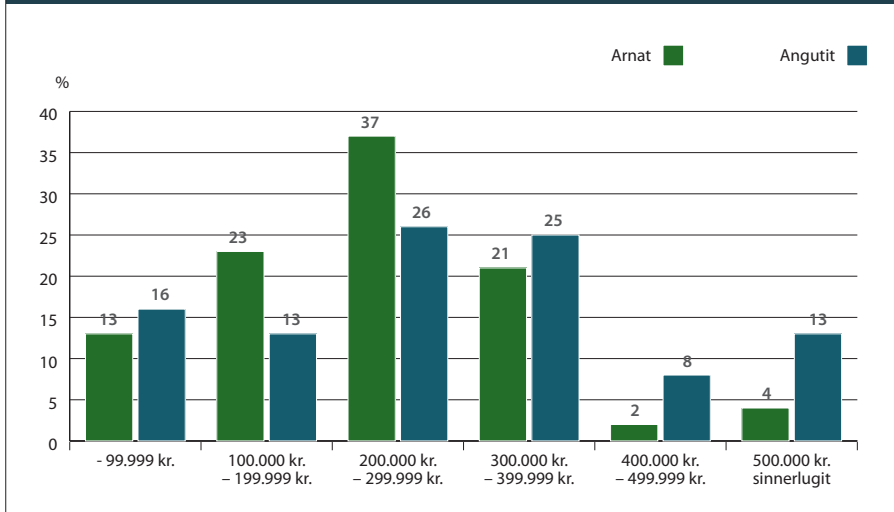
nissaat, taamaattumillu suliffeqarnermi isumalluutitut isigineqarsinnaanissaat ilimagineqarta-
riaqarpoq.

Kalaallit Nunaanni suliffissaaleqisut 2009-mi katillugit 7,1%-iupput . suliffissaaleqisunit 80%-
it missaat ilinniagaqarsimangillat. 2010-mi kisitsisit taamaaginnassasut ilimanarpoq. Allatut
oqaatigalugu oqarsinnaatitaaffiliisumik ilinniagaqarsimanerme Kalaallit Nunaanni suliffissaqar-
nikkut periarfissat pitsaalluinnarput.

Akissarsiat qaffasissuiat

Ilusiliaq 5: Ukiumut isertitat ilanngaasigaangitsut

Angutit arnallu isertitaasa assigiingitsorujussuunerat ersarippoq. Arnanit 70%-it ukiumut 300.000 koruunik isertitaqartarput. Angutinit tunngatillugu tamanna 52%-iinnaavoq. Angutinit 19%-it ukiumut 400.000 koruunit sinnerlugit isertitaqartarput, tamannalu arnanut 6%-iinnaavoq. Kisiannili appasinnerpaanik isertitaqartartunit angutit amerlanerupput. Taakku amerlanersaasa ilinniartuunerat, aammalu angutit ilinniartut amerlanerusut inuusungaatsiarnerat tamatumunnga pissutaasimassasoq ilimanarpoq. Arnat amerlanersaat pisortani atornerarput, aammalu angutit amerlanersaat namminersortuni atorfeqarlutik. Angutit sooq arnanit isertitaqarnerusarnerinit tamanna nassuiaataasinnaassaaq. Tamatuma saniatigut Danmarkimi angutit ataatsimut isigalugit arnanit akissarsiaqarnerusarput, tamannalu aamma misissuinermit matumani peqataasunut atuussimassasoq ilimanarpoq.

KALAALIT NUNAANNUT ATTUMASSUTEQARNERIT

Peqataasut uterlutik nuukkusuttarnerisa aamalu Danmarkimut nuussimanerinit pequtaasut misissuiffiqeqarnissaat kissaatigineqarpat, peqataasut Kalaallit Nunaannut inuttut misigissut-sitigullu attuumassuteqarnerat atassuteqarnerallu paasisaqarfigissallugu pingaaruteqarpoq. Aamma tamanna pissutigalugu peqataasut inuiaqatigiit kalaallit pillugit oqaatigineqartartunut arlalinnut isummertarnerat misissuiffiqissallugu soqutiginaateqarpoq.

Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarneq

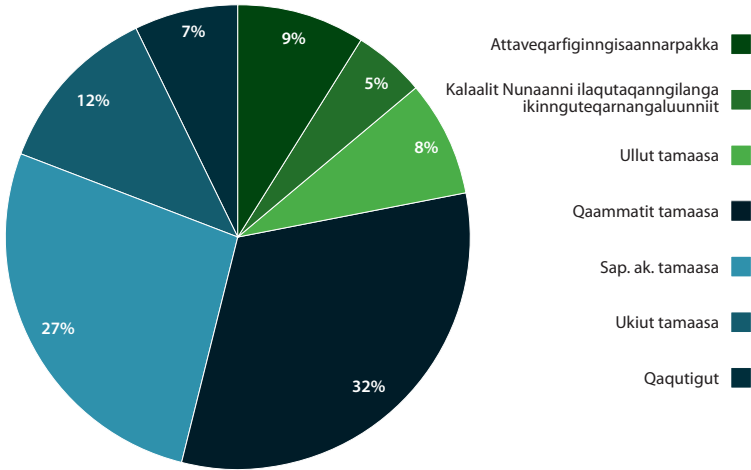
Takussutissiaq 11: Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnerit ukiunut Danmarkimi najugaqarfusunut agguarlugit						
%	Annertoorsuarmik attuumassuteqarneq	Annertuumik attuumassuteqarneq	Annikitsumik attuumassuteqarneq	Attuumassuteqanngineq	Naluara	Katillugit
Ukiut 0-4	51	25	18	1	5	100
Ukiut 5-9	41	39	18	0	2	100
Ukiut 10-14	22	37	40	1	0	100
Ukiut 15 +	12	25	50	10	2	100
Tamarmik ataatsimut	23	29	39	6	2	100

Takussutissiaq 11-mi peqataasut Kalaallit Nunaannut atassuteqarnerminnik misigisimanerat ukiuni qanoq amerlatigisuni Danmarkimut najugaqarnerinit atassuteqartoq ersarilluinnarpoq. Sivisunerpaamik Danmarkimi najugaqarsimasut Kalaallit Nunaannut annikitsuinnarmik atassuteqartutut imaluunniit atassuteqanngivittutut misigisimapput. Paarlattuanik sivikinnerpaamik Danmarkimi najugaqarsimasut Kalaallit Nunaannut sakkortoorsuarmik atassuteqarput.

Peqataasut amerlanerpaartaat Kalaallit Nunaanni ilaqutariissutsikkut qanittumik attuumassuteqarput. 82%-it Kalaallit Nunaanni attaveqarfigisaminnik ilaqutaqarlutik akissuteqarput. Ilusiliaq 6-imi Kalaallit Nunaanni ilaqtaminnut ikinngutiminnullu qanoq akulikitsigisumik atassuteqarnerat takutinneqarpoq.

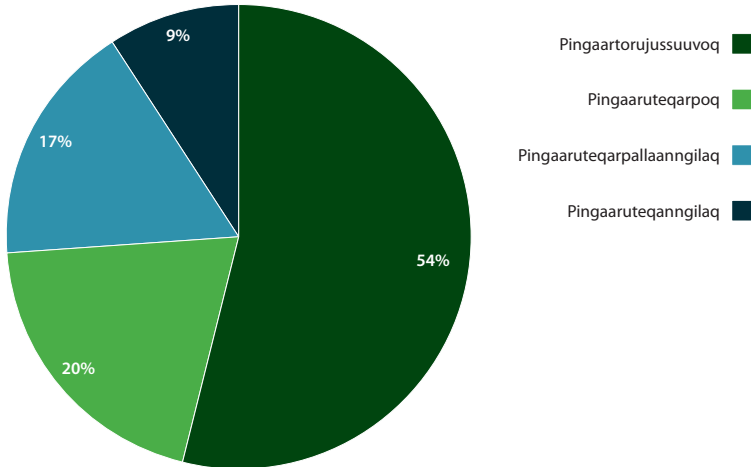

Ilusiliaq 6: Kalaallit Nunaanni ilaqttatit ikinngutitilluunniit qanoq akulikitsigisumik attaveqarfigisarpigit?

Peqataasut amerlanersaasa Kalaallit Nunaanni ikinngutitik ilaqttatitillu akulikitsumik attaveqarfigisarpaat, taamaattumillu qanittumik attaveqarfigigaat malunnarpoq. Peqataasut sorlaqarfimminnut kalaallinut attaveqarnissamik pingaartitsinerat ilusiliaq 7-imi takuneqarsinnaavoq, tassanilu akissuteqartut sisamaagaangata pingasungajaat sorlaqarfimminnut kalaallinut attaveqarnissaq pingaartittarpaat imaluunniit pingaartittorujussuusarlugu.

Ilusiliaq 7: Kalaallit sorlaqarfivit attaveqarfiginissaat qanoq ilinnut pingaaruteqartigiva?

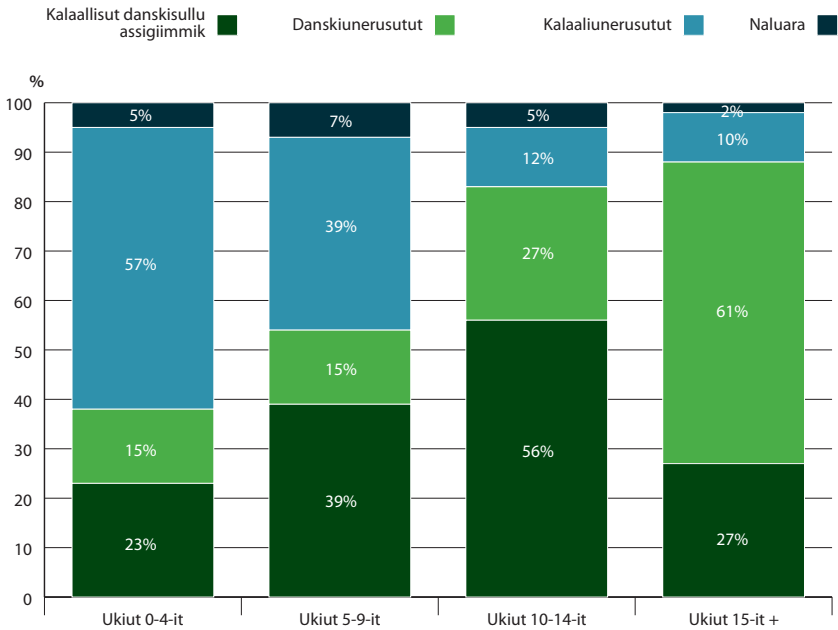
Takussutissiaq 12-imi peqataasut sumiuussutsiminnik namminneerlutik pingaartitsinerat takutinneqarpoq. Taakkunannga amerlanerusut kalaaliusutut misigisimanerminnut sanilliullutik danskusutut misigisimanerupput, taakkulu pingajorarterutaat misigisimanerit illugiit assigiisippaat. Taamaallaat 22%-it kalaaliusutut misigisimanerupput.

Takussutissiaq 12: Sumiuussutsimik misigisimaneq (%-inngorlugit)

Kalaallisut danskisullu assigiimmik	Danskiunerusutut	Kalaaliunerusutut	Naluara	Katinneri pingaarnerit
32	43	22	4	100

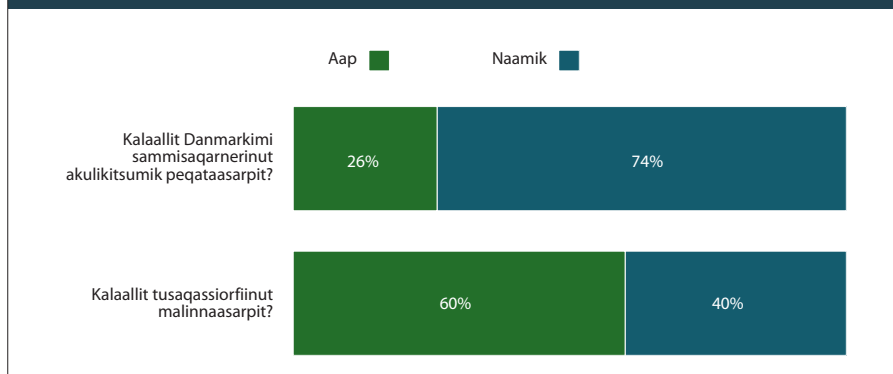
Ilusiliaq 8-mi takuneqarsinnaasutut sumiuussutsimik pingaartitsinermut ukiut peqataasut Danmarkimi najugaqarfigisaasa amerlassusaat attuumassuteqartorujussuupput. Peqataasut kalaaliusutut misigisimanerat ukiut Danmarkimi najugaqarfigisaat amerliartortillugit annikilliarartarpoq. Tamatumaa peqatigisaanik danskusutut misigisimaneq annertusisarpoq. Aamma ukiut Danmarkimiiffiit amerliartortillugit kalaallisut danskisullu assigiimmik misigisimasartut amerliartortarput. Ukiulli 15-it sinnerlugit Danmarkimi najugaqarsimasut danskisut imminnut misigisimanerupput. Suiaassuseqatigiit akornanni assigiinngissut annertunngilaq.

Ilusiliaq 8: Sumiuussutsimik pingaartitsineq ukiunut Danmarkimiinnermut agguarlugu

Peqataasut inuttut misigissutsitigullu attumassuteqarnerisa saniatigut aamma Danmarkimi sammisassanut, Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartunut (Ilusiliaq 9) peqataasarnersut aperineqarput. Tassani naalagiarititsisarnerit, peqatigiiffiit aammalu kalaallit illuini sammisaqartitsisarnerit eqqarsaatigineqarput. Aamma kalaallit tusagassiutaannut malinnaasarnersut, aammalu Kalaallit Nunaanni politikkimut soqutiginninersut aperineqarput.

Ilusiliaq 9: Kalaallit Nunaannut atasumik suliaqarneq

Sisamararterutaat kalaallit sammisaqartitsinerinut peqataasarput. Pingaartumik sivikinnerpaamik Danmarkimi najugaqarsimasut eqeersimaarnerusarput. 60%-it kalaallit tusaqassiuutaannut malinnaasarput. Kalaallit politikkiannut soqutiginninneq ataatsimut isigalugu annikippoq. Taa-maallaat 13%-it soqutiginnittorujussuupput.

Takussutissiaq 13: Kalaallit Nunaanni politikkimut qanoq soqutigisaqartigaat? (%-inngorlugu)

Soqutiginnittorujussuuvunga	Soqutiginnippunga	Immannuaq soqutiginnippunga	Soqutiginnigilara	Naluara	Katillugit
13	23	41	22	1	100

Ataatsimut isigalugu peqataasut Kalaallit Nunaannut atassuteqarneranni ilaqtannut ikinngutinullu inuttut attuumassuteqarneq tunngavigineqarpoq. Inuiaqatigiinnut kalaallinut soqutiginninneq ataatsimut isigalugu annikippoq. Kalaallit Nunaannut atassuteqarnerup soqutiginninerullu annertussuaa ukiut Danmarkimi najugaqarfiusut amerliartortillugit appariartarpoq, aammalu Kalaallit Nunaannut nuukkusunneq taamatut pisimassasoq ilimagineqartariaqarpoq.

Danmarkimut attuumassuteqarneq

Peqataasut ukiut Danmarkimi najugaqarnerat sivitsoriartortillugu, Danmarkimut atassuteqarneq naatsorsuutigineqartutut sivitsoriartortarpoq. Danmarkimi ukiut 15-it sinnerlugit najugaqarsimasut affaat sinnerlugit Danmarkimut sakkortoorujussuamik atassuteqartutut misigisimapput. Tamannattaq ukiuni 0-iniit sisamanut Danmarkimi najugaqarsimasut tallimarerterutaasa missaannaannut atuuppoq.

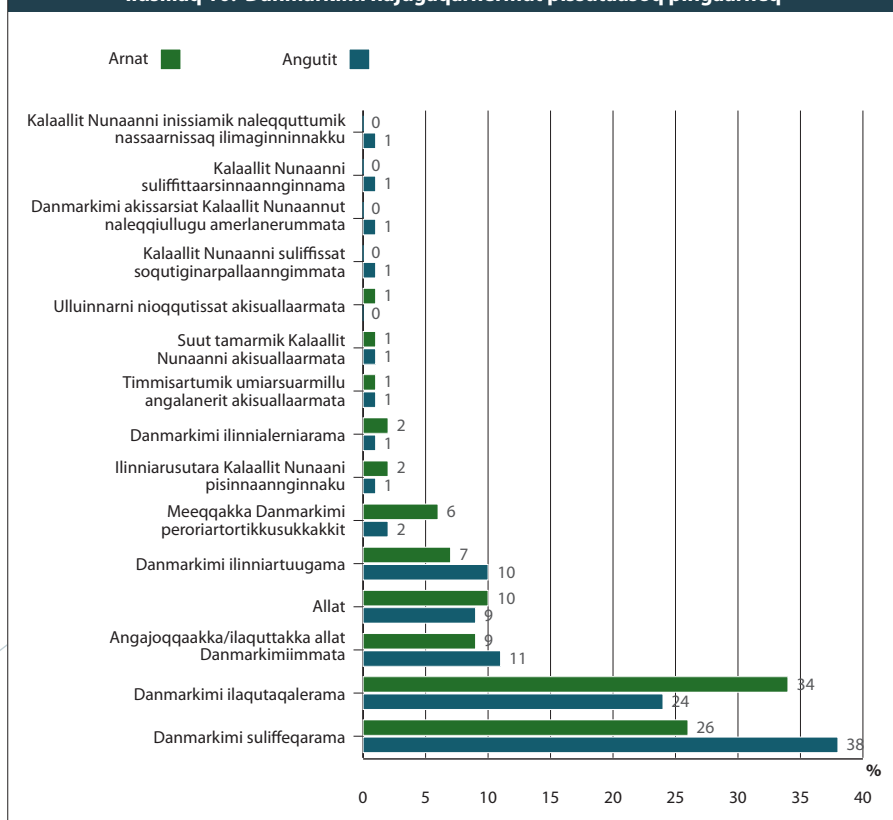
Takussutissiaq 14: Danmarkimut atassuteqarneq, ukiunut Danmarkimi najugaqarfiusunut agguarlugit

%	Sakkortoorjussuarmik atassuteqarneq	Sakkortuumik atassuteqarneq	Annikitsumik atassuteqarneq	Atassuteqannginneq	Naluara	Katillugit
Ukiut 0-4	22	42	29	3	5	100
Ukiut 5-9	26	48	23	0	3	100
Ukiut 10-14	31	51	18	0	0	100
Ukiut 15 +	61	33	4	0	2	100
Tamaasa katillugit	46	39	13	0	2	100

Kalaallit Nunaannut aamma Danmarkimut atassuteqarnerit (takussutissiaq 11 aamma 14) imminnut assersuukkaanni, ataatsimut isigalugu peqataasut Kalaallit Nunaannut sanilliullugu Danmarkimut atassuteqarnerusutut misigisimapput. Atassuteqarnermik misigisimaneq arnanut angutinullu assigiipjaarpuit.

Danmarkimi najugaqarnermut pissutaasut

Ilusiliaq 10: Danmarkimi najugaqarnermut pissutaasoq pingaarneq

Peqataasut suli Danmarkimi najugaqarnerannut Danmarkimi ilaquataqalersimanagerat suliffeqarnerallu pissutaasuni pingaarnersaavoq. Tassani arnat amerlanerungaatsiartut ilaquataqalersimanagerterik pissutaasutut taavaat, angutillu amerlanerungaatsiartut suliffeqarnerterik pissutaasutut taallugu. Peqqutaasutut akulikinnerusutut allatut Danmarkimi angajoqqaarnerq allanilluunniit ilaquataqarnerq, imaluunniit ilinniagaqarniarnerq taaneqarpoq. Ikittuunnaat meeqqaminnik Danmarkimi perortitsinissamik kissaateqarnerq taavaat.

Aamma peqataasunit amerlasuut Danmarkimi ilaquataqalersimapput suliffeqarlutillu. Kalaallit Nunaannut sanilliullutik Danmarkimut atanerusutut misigisimapput, taakkulu inuiaqatigiinnut danskinut akulerulluarsimassasut ilimanaateqarlunnarpoq.

Kalaallit Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqartarnerq

Amerlasuut Danmarkimi akulerulluarsimagaluartut, peqataasut Kalaallit Nunaannut uterlutik nuunnissamik qanoq eqqarsaateqartarnerq misissussallugu soqutiginaateqarpoq. Takussutissiaq 15-imi takuneqarsinnaasutut peqataasut affaat Kalaallit Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqarnerq ajorput. Paarlattuanik 11%-it Kalaallit Nunaannut nuunnissamik 'akulikitsumik' eqqarsaateqartarput. Kisitsisinngorlugit tassani kalaallit Danmarkimi najugaqartut 375-iupput.

Takussutissiaq 15: Kalaallit Nunaannut taamaallutit nuunnissat eqqarsaateqartarnerq? (%-inngorlugit)					
Aap, akuttunnigsumik	Aap, ilaanneeriarlunga	Aap, qaqtigut	Naamik	Naluara	Katillugit
11	19	13	51	6	100

Ataatsimoortuni 11%-it, Kalaallit Nunaannut uternissaminnut akulikitsumik eqqarsaateqartarput, aammalu nuunnissamik ilimanaateqarnerpaasut imatut immikkoortinneqarput:

- 96%-it ukiuni 15-imi siullerni inuunermik sivilisunersaani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimapput
- 63%-it 20-t aamma 29-t akornanni ukioqarput
- 62%-it ilinniarniarlutik Danmarkimut nuussimapput
- 43%-it ilinniartitaanermik ingerlaqqiffiusumik sivilisuumik ingerlataqarput
- 83%-it ajornanngitsuuppat ilinniakkaminnik Kalaallit Nunaanni ingerlatsisimassagaluarput
- 53%-it kalaallimik inooqateqarput
- 70%-it 18-it inorlugit ukiulinnik meeraqanngillat
- 87%-it kalaallit tusagassiuutaannut malinnaapput
- 43%-it kalaallit politikkimik ingerlataqarnerannut soqutiginnittorujussuupput

Tassalu Kalaallit Nunaannut uterlutik nuunnissamik ilimanaateqarnerpaasut tassaapput inuussuttut meeraqanngitsut, ilinniarniarlutik Danmarkimut nuussimasut, aammalu Kalaallit Nunaannut qanittumik attaveqartut, pissutsinullu kalaallit atugaannut soqutiginnittut.

Ataatsimoortuni 19%-it (inuit 600-t missaanniittut), Kalaallit Nunaannut nuunnissamik ilaanneeriarlutik eqqarsaateqartarput imatut immikkoortinneqarput:

- 77%-it ukiuni 15-imi siullerni inuunermik sivilisunersaani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimapput
- 94%-it Kalaallit Nunaanni attaveqarfigisaminnik ilaquataqarput
- ukioqatigiiaanut tamanut assigiimmik agguarneqarlutik
- 77%-it kalaallinut sorlaqarfimminnut attaveqarnissaq pingaartippaat

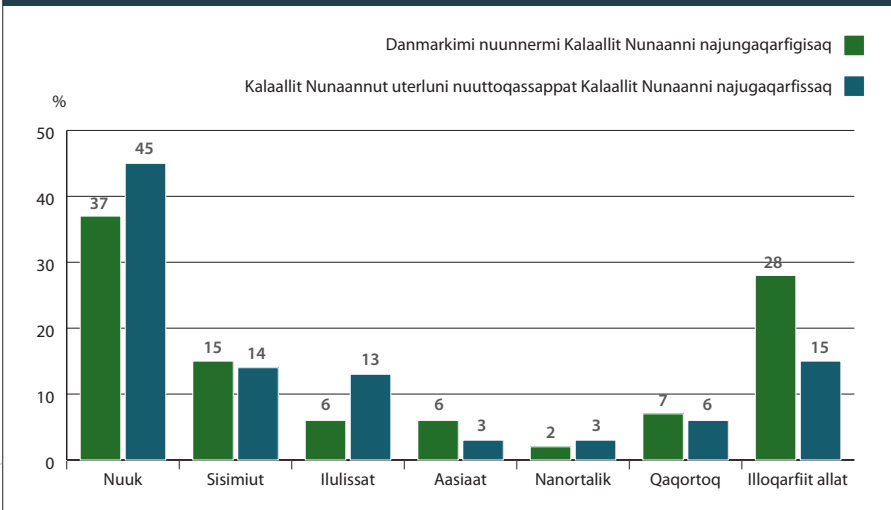
- 38%-it ukiut 15-it sinnerlugit Danmarkimi najugaqarsimapput
- 19%-it kalaallimik inooqateqarput
- 56%-it meeraqarput
- 79%-it kalaallit tusagassiuutaannut malinnaapput
- 41%-it kalaallisut danskisullu assigiimmik misigisimapput

Ilaanneeriarlutik Kalaallit Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqartartut ukiorpassuarni Danmarkimi najugaqarsimapput, kisiannili suli Kalaallit Nunaannut qanittumik attaveqarlutik. Aamma kisitsisit takutippaat, Kalaallit Nunaannut nuunnissamik eqqarsaateqartarneq meeraal-luni sumi najugaqarsimanermit atasimassassoq.

Ataatsimut isigalugu Danmarkimi kalaallit 1000-ingajaat – ilinniartut imaluunniit oqarsin-naatitaaffiliisumik ilinniagaqartut – Kalaallit Nunaannut uterlutik nuunnissartik eqqarsaatigi-sarpat. Taakku uterlutik nuussappata, tamanna inuiaqatigiit kalaallit annertuumik isumalluute-qalernissaannik isumaqassasoq qularnaateqanngilaq.

Peqataasunit 43%-it, Kalaallit Nunaannut nuunnissamik qaqutigunnaq, ilaanneeriarlutik akulikitsumillu eqqarsaateqartarnerminnik akissuteqarsimasut aamma ataatsimoortillugit nuussagunik illoqarfiit arlaannut nuukkusunnerlutik aperineqarput. Ilusiliaq 11-mi akissutaat takussutissiorneqarput. Amerlasuut Nuummut nuunnissartik kissaatigaat. Sisimiut Ilulissallu, Kalaallit Nunaanni illoqarfiit annersaata tullia pingajuallu tulliuupput. Tassalu peqataasut akor-nanni illoqarfiit minnerit qimallugit annerit nuuffigineqarusunnerupput.

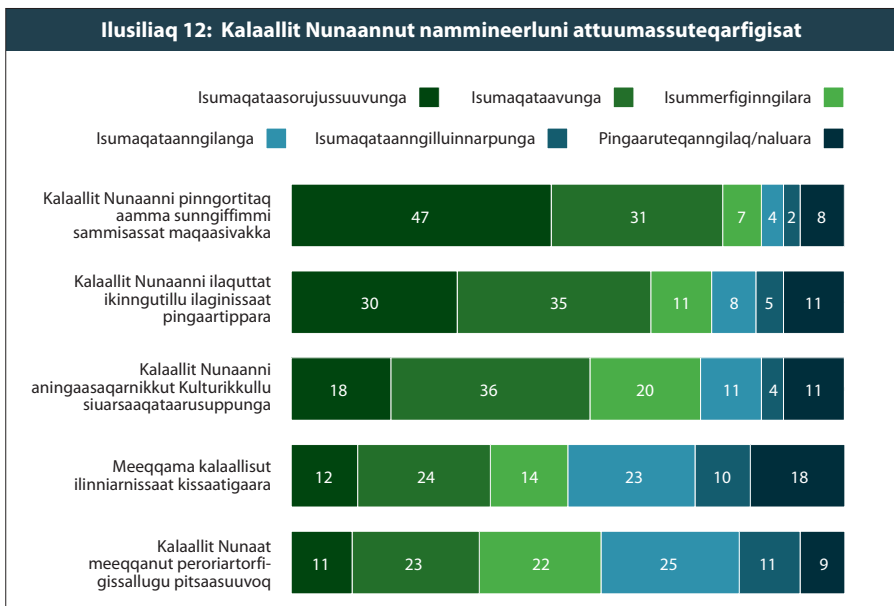
Ilusiliaq 11: Nuunginnermi najugaqarfigisaq aamma uterluni nuuttoqassappat najugaqarfissatut kissaatigisaq

Inuiaqatigiinni kalaallini pissutsinut isummat

Peqataasut Kalaallit Nunaannut atassuteqarneq aammalu inuiaqatigiinni kalaallini pissutsit pilugit namminneerlutik isumaannik apeqquteqarfingearput.

Ilusiliaq 12-imi Kalaallit Nunaannut atassuteqarnemut pissutsit nammineq attuumassuteqarfignisat tallimat takutinneqarput. Peqataasut pingortitamik sunngiffimmilu sammisassanik maqaasisaqarnerat malunnarnerpaavoq. Kalaallit Nunaanni ilaqtutanik ikinngutinillu najugaqarnissaq aamma peqataasunut pingaaruteqarpoq. Peqataasunit amerlasuut misigissutsitigut Kalaallit Nunaannut attaveqartut tamatuma takutippaa. Kalaallit Nunaat meeqqanut peroriartorfignissallugu pitsaasuunersoq, aammalu meeqqat kalaallisut ilinniarnissaat kissaatigineqarnerasoq pillugu apeqqut annertunerusumik isumaqatigiinngissutigineqarpoq. Taakku affaat sinnilaarlugit Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut kulturikkullu siuarsaaqataanissamik kissaatigineqarput.

Ilusiliaq 13-imi inuiaqatigiinni kalaallini pissutsit aalajangersimasut arfineq pingasut pillugit isummat takutinneqarput. Pissutsit taakku kalaallit Danmarkimiittut Kalaallit Nunaannut nuukkusunnerannut nuukkusunnginnerannulluunniit sunniuteqarsinnaapput.

Maluginiagassaq siulliuvoq, taakkunannga amerlangaatsiartut – pingajorarterutit tikillugit – apeqqutini „naluara/soqutiginnigilara“ akissuteqarfignisammassuk. Inuiaqatigiinni pissutsit aalajangersimasut pillugit akissuteqarnerat tunngavigalugu amerlangaatsiartut ungasillimasut malunnarpoq. Isummiussanut isummaminnik saqqummiussisut akornanni pingaartumik suliatigut unammilligassat, aammalu najugaqarfissamik nassaarniarnerup ajornarnera akisuneralu naammagisimaangitsorujussuuaat. Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiannut, paaqqinninnissamat neqeroorutinit aammalu Kalaallit Nunaata meeqqanut peroriartorfignissallugu

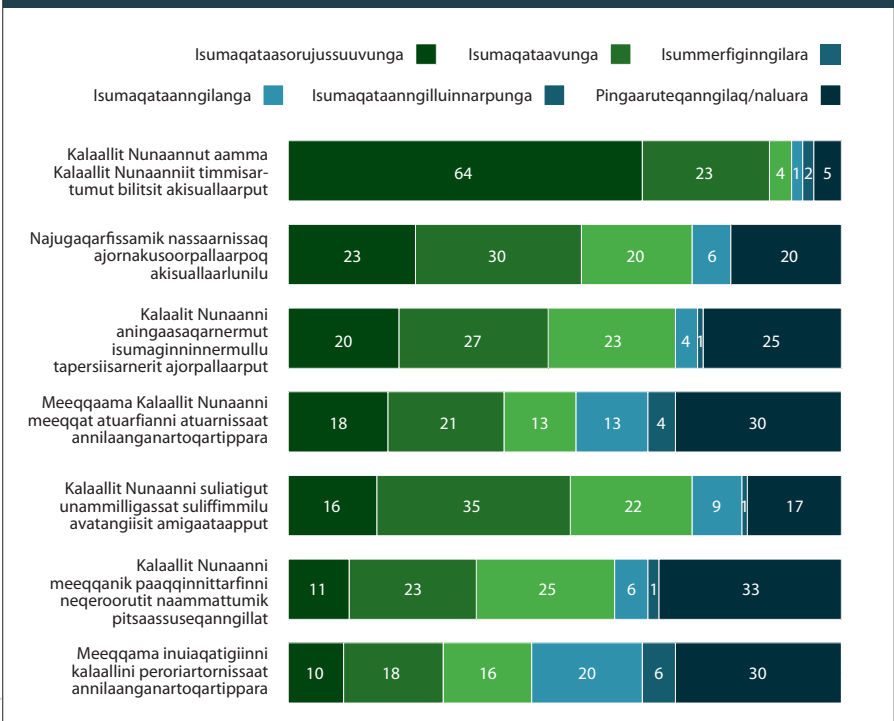

pitsaasuuneranut apeqqutininut isummat assigiingillat. Amerlanerusulli naammagisimaarinnittunut saniliullugu annilaanganartoqartitsinertik saqqummiuppaat.

Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut isumaginnikkullu tapeeriaatsit ataatsimut isigalugu naammagisimaarneqanngillat, kiisalu sunngiffimmi kulturikkullu neqeroorutit naammagineqannginnerat annikinnerulluni, taakkunanili naammagisimaarinninngitsut amerlanerulaarput. Peqataasut ataatsimut isigalugit Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaanniit timmisartumut akit qaffasippallaarnerat annertuumik isumaqatigiisutigaa.

Inuussutissarsiutigalugu sulinerpiaq kiisalu ineqarnerpiaq amerlanerusut inuunerannut pingaaruteqarlunnartuusut ilimagineqarsinnaavoq, taamaattumillu aamma Kalaallit Nunaannut nuukkusuneranut isumaqarlutik. Taamatuttaaq sumi najugaqalerusunnermik toqqaanermi meeqqanut atugassarititaasut amerlasuut toqqaanerannut pingaaruteqarpoq. Ataatsimoortut „naluaara/soqutiginnilara“-mik akissuteqartut misissuiffigigaanni, amerlanerussuteqangaatsiartut Kalaallit Nunaannut uterlutik nuunnissartik eqqarsaatiginnigisaannarpaat.

Ilusiliaq 13: Inuiaqatigiinni kalaallini pissutsinut isummat

DANMARKIMI KALAALLINIT IMMIKKOORTUT SISAMAT

Immikkoortuni matuma siuliini marlunni Danmarkimi kalaallinit kinguaariit siulliit, inuussutisarsiornermik ingerlataqartut imaluunniit ilinniartut takutinneqarput. Ataatsimoortut taakku misissuiffigineqarnerini inuiaqatigiinnut kalaallinut isumalluutaasinnaanerat tunngavigineqarpoq. Misissuinerimi peqataasut akornanni pissusiviusut, isummat ilimagisallu soorunami akissutaasuni assigiinngillat. Taamaattumik peqataasut immikkoortunut (ataatsimoortunut) sisamanut avinneqarput, kalaallit Danmarkimi najugaqalersimasut isumaat atassuteqarnerallu, kiisalu Kalaallit Nunaannut uterlutik nuunnissaasa qanoq ilimanaateqartiginera ersarinnerusumik takutinnaarlugu.

Immikkoortut tunngavissanik nalilersueriaatsinillu taaneqartartut tunngavigalugit pilersinneqarput. Naalluinnartumik oqaatigalugu oqartoqarsinnaavoq, kisitsisit atorlugit paasisutissat apeqqutinut immersorlugit akissanut peqataasut „isumaqatigiinnut“ agguarneqarput. Tassalu immikkoortut tamarmik peqataasut akissutaanni assigiikkannarsunut agguarneqarput. Peqataasut inuiaqatigiinnut kalaallinut isumaannut apeqqutit kiisalu Danmarkimut aamma Kalaallit Nunaannut atassuteqarnerannut apeqqutit tunngavigineqarput.

Immikkoortut sisamat taakku imatut qulequtserlugit nassuiarneqarsinnaapput:

1. Tarnikkut Kalaallit Nunaannik najuisut
2. Kalaallit Nunaanni pissutsinik naammagisimaarinningsut
3. Danmarkimi sorlaqalersimasut
4. Isumalluutaalluarsinnaasut Kalaallit Nunaanni sorlaqarfegartut

Takussutissiaq 16-imi immikkoortut peqataasunut tamarmiusunut sanilliullugit amerlassusaat takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 16: Immikkoortut amerlassusaat

	Isumalluutaalluarsinnaasut Kalaallit Nunaanni sorlaqarfegartut	Danmarkimi sorlaqalersimasut	Kalaallit Nunaanni pissutsinik naammagisimaarinningsut	Tarnikkut Kalaallit Nunaannik najuisut	Katillugit
Procentit	30	33	21	16	100
Amerlassusaat	144	158	101	77	479

Immikkoortiterineq kalaallinut Danmarkimiittunut ersarinnerusumik takutitsigaluartoq, immikkoortunut ataasiakkaanut ilisarnaatit ataatsimoornerusumik isummernerupput, tassani soorunami immikkoortuni ataatsini pissusiviusut, ataneq isummallu assigiinngissuteqarnerat atuutiinnartussaammat. Taamaattumik immikkoortuni ataasiakkaani ilisarnaatit saqqumminneqartut ataatsimut ineriartornertut isigineqassapput.

Immikkoortuni isummat aammalu Kalaallit Nunaannut atassuteqarnerup annertussusia ilusiliat 14 – 18-imi aamma takussutissiaq 17-imi takutinneqarput, taamaalillunilu immikkoortut imminnut assersuunneqarsinnaapput.

„Tarnikkut Kalaallit Nunaannik najuisut“ ilisarnaataat

Immikkoortumi tassani peqataasut piffissami sivikitsumi Danmarkimi najugaqarsimapput, aatsaallu inersimasunngormermanni Danmarkimut nuussimallutik. Taakkunanga amerlasuut ilinniarniarlutik Danmarkimut nuussimapput, aammalu immikkoortumi tassani inuusuttut ilinniartut amerlanerusuteqarluput. Taakkunanga amerlasuut ingerlaqqiffiusumik ilinniaqarput. Affaasa missaat meeraqarput amerlanerusullu aappaqarlutik. Appallit pingajorarte-ruataat kalaallinik aappaqarput.

Taakku Danmarkimi najugaqarnerminnut naammagisimaarinninnerat immikkoortunut alla-
 nut sanilliullugu annikinneruvoq. Kalaaliusutut misigisimanerupput, aammalu Kalaallit Nunaan-
 nut atassuteqarnerat Danmarkimut atassuteqarnerannit sakkortunerungaatsiarpoq. Kalaallit
 Nunaanni ikinngutit ilaqquttatillu akulikinnerusumik tikeraartarpaat annertooujussuarmillu
 attaveqarfigisarlugit. Kalaallit Nunaanni tusagassiutitut malinnaapput, aammalu Kalaallit
 Nunaanni inuiaqatigiinni pissutsit soqutigilluarlugit, kisiannili aamma isornartoqartitsisarlutik.
 Amerlanerusut Kalaallit Nunaanni kulturip aningaasaqarnerullu siuarsarneqarnissaanut peqa-
 taanissartik kissaatigaat.

Immikkoortumi „Tarnikkut Kalaallit Nunaannik najuisut“ Kalaallit Nunaanni nuunnissamik
 akulikitsumik eqqarsaateqartartut pineqarput. Taakku taamaallutik uterlutik nuunnissaat ilima-
 naateqarpoq, taakku atassuteqarnerat soqutigisaallu annertuumik Kalaallit Nunaannut sam-
 misuummata.

Takusutissiaq 17: Immikkoortut Kalaallit Nunaannut Danmarkimullu attuumassuteqarnerat

	Tarnikkut Kalaallit Nunaannik najuisut		Kalaallit Nunaanni pissutsinik naammagisimaarinningsut		Danmarkimi sorlaqalersimasut		Isumalluutaalluarsinaasut Kalaallit Nunaanni sorlaqarfeqartut	
	Kalaallit Nunaat	Danmark	Kalaallit Nunaat	Danmark	Kalaallit Nunaat	Danmark	Kalaallit Nunaat	Danmark
Sakkortoorsuarmik attuumassuteqarneq	42	4	15	41	1	69	44	47
Sakkortuumik attuumassuteqarneq	34	46	36	49	13	29	38	39
Annikitsumik attuumassuteqarneq	22	43	45	8	66	1	15	13
Attuumassuteqannginneq	0	3	3	0	16	0	1	0
Naluara	1	4	2	3	4	2	2	1
Katillugit	100	100	100	100	100	100	100	100

„Kalaallit Nunaanni pissutsinik naammagisimaarinningsut“ ilisarnaataat

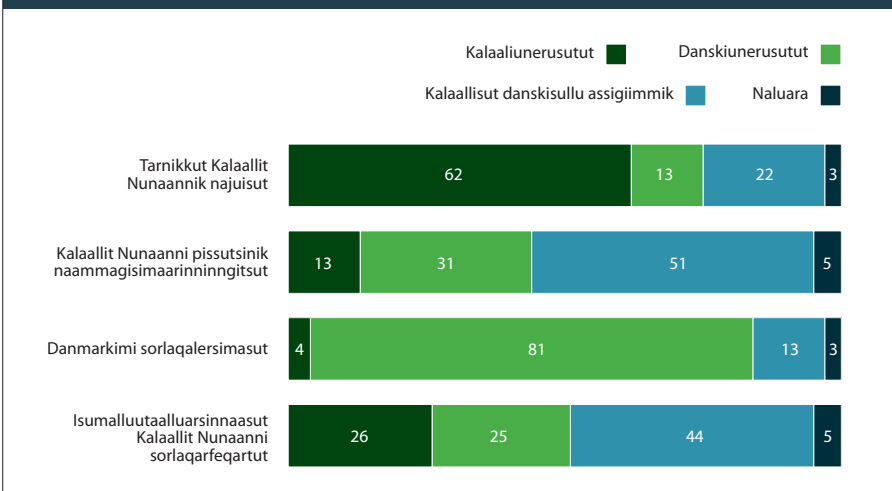
Immikkoortumi tassani peqataasunit arnat 40-niit 49-nut ukiullit amerlanerupput. Taakku amerlanersaat danskinik aappaqarput meeraqarlutillu. Kalaallit Nunaanni peroriartorsimapput, aammalu inersimasunngorlutik Danmarkimut nuussimallutik. Amerlasuut ukiut 15-it sinnerlugit Danmarkimi najugaqarsimapput. Taakku affaat sinnerujussuarlugit Danmarkimut nuunnginnerminni Kalaallit Nunaanni sulisimapput, aammalu amerlasuut ilinniarsimasutut sulisuupput. Danmarkimi najugaqaannarnerannut pissutaasut pingaarnerit tassaapput ilaqutariinnikkut attaveqarnerit suliffiillu. Kalaallit Nunaannut atassuteqarnermik misigimanerminnut sanilliullugu Danmarkimut atassuteqarnerusutut misigisimapput, aammalu affaat sinnerujussuarlugit Kalaallit Nunaannut uterlutik nuunnissaminnik eqqarsaateqarneq ajorput. Kalaallinut sorlaqarfimminnut attaveqarnissaq pingaartippaat, aammalu Kalaallit Nunaanni ilaqqutaminnut ikinn-

gutiminnullu akulikitsumik attaveqartarput. Tamatuma saniatigit kalaallit tusagassiutaannut malinnaasuupput.

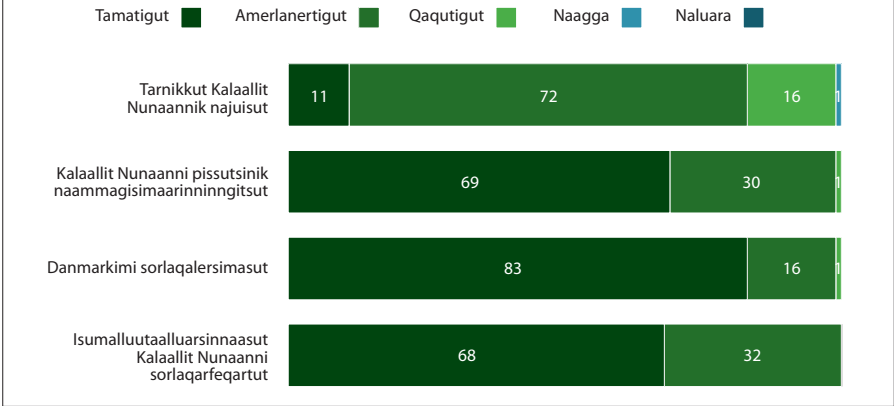
Immikkoortup taaguutaani ersersinneqartutut inuiaqatigiinni kalaallini pissutsinik isiginerluineq takutinneqarpoq. Tassani meeqqanut, suliffeqarnermi, isumaginninnikkut tapersiisarnermi aammalu kulturikkut sunngiffimmilu neqeroorutinut pissutsit pineqarput.

Tassalu immikkoortumi tassani inuit Kalaallit Nunaanni qanittumik attaveqaraluarlutik Danmarkimi najugaqalersimarlutik aalajangersimasut pineqarput. Taakkuli Kalaallit Nunaannut uterlutik nuunnissaat ilimanaateqanngilaq, ilimagisaqarnerlu tamanna aamma amerlasuut Danmarkimi ilaqutaqalersimanerannit sakkortusitinneqarpoq. Ineqarnikkut, meeqqanik paaqqinninnermi aammalu meeqqat atuarfiani pissutsit pitsaanerulertuuppata ilaasa immaqa Kalaallit Nunaannut nuunnissaminnik eqqarsaateqalersinnaanissaat ilimagineqarsinnaavoq.

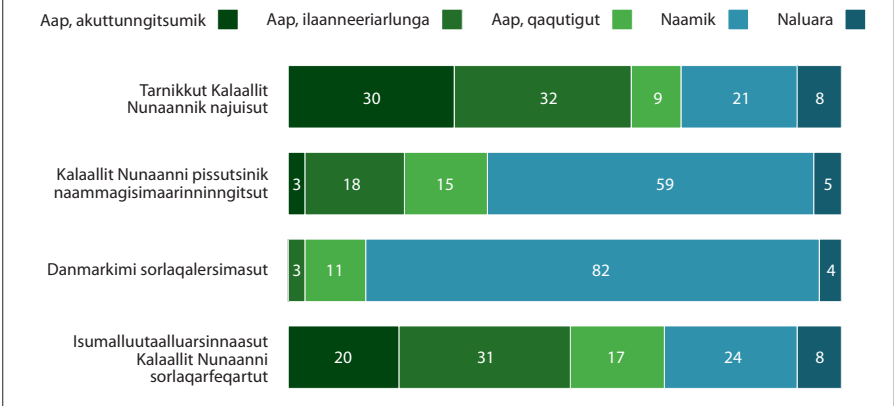
Ilusiliaq 14: Kalaaliusutut imaluunniit danskiusutut misigisimanerusrarpit? (%-nngorlugit)

Ilusiliaq 15: Danmarkimi najugaqarneq nuannaraajuk? (%-nngorlugit)

Ilusiliaq 16: Taamaalluni Kalaallit Nunaannut nuunnissat eqqarsaatigisarpik?

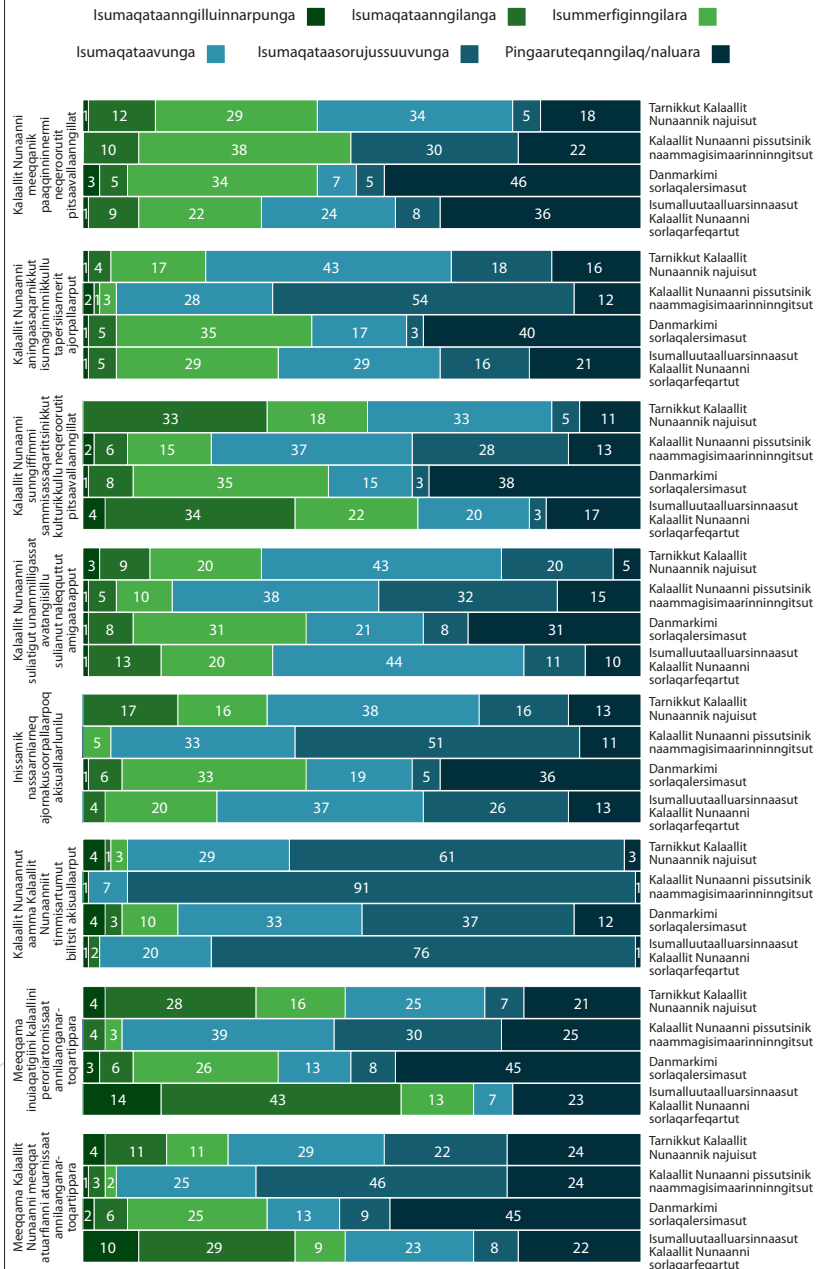
„Danmarkimi sorlaqalersimasut“ ilisarnaataat

Immikkoortumi tassani peqataasut kalaaliupput, inuernerimik annersaani Danmarkimi najugaqarsimasut. Meeraallutik angajoqqaatik ilagalugit Danmarkimut nuussimapput. Taakku amerlanersaat 35-it sinnerlugit ukioqarput. Affaat meeraqarput, aammalu aappalinni aappaat danskiupput. Danskisut misigisimapput, aammalu Danmarkimi qanigisaminnut attaveqarner-tik pissutigalugu tassani najugaqarlutik.

„Danmarkimi sorlaqalersimasut“ Kalaallit Nunaannut qanittumik attaveqanngillat. Kalaallit Nunaanni ikinngutiminnut ilaqtaminnullu annikitsuinnarmik attaveqarput, aammalu uterlu-tik nuunnissaminnik eqqarsateqanngillat. Taakkunanga amerlangaatsiartut inuiaqatigiinni

kalaallini pissutsinut isummersuutit pingaaruteqartutut isumaqarfiginngilaat, aammalu Kalaallit Nunaannut inuttut attaveqarnissartik annertuumik pingaartinnagu. Danmarkimut atarminnut misigisimanagerat sakkortungaatsiarmat, taakku Kalaallit Nunaannut uterlutik nuukusunnissaat ilimanaateqanngilaq.

Ilusiliq 17: Kalaallit Nunaanni pissutsinut isummersornerit (i %)

„Isumalluutaalluarsinnaasut Kalaallit Nunaanni sorlaqarfeqartut“ ilisarnaataat

Immikkoortumi tassani peqataasut Kalaallit Nunaanni peroriartorsimapput, kisiannili ukiorpaalunni Danmarkimi najugaqarsimallutik. Taakkunanga amerlasuut angajoqqaatik ilagalugit Danmarkimut pismapput. Inuusungaatsiarput, kisiannili ilinniakkaminnik naammassinissimallutik. Affaat ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqarput. Inuit tallimaagaangata ataaseq kalaallimik aappaqartarpoq, affaallu sinnilaarlugit meeraqarput.

Kalaaliusutut danskiausutullu assigiimmik misigisimapput, nunanullu marluusunut taakkununga sakkortuumik atassuteqartutut misigisimallutik. Taakku qanigisaminnik ilaqutaqarnerfik suliffeqarnertillu pissutigalugu Danmarkimi najugaqarput. Akulikitsumik Kalaallit Nunaanni ilaqquttaminnut ikinngutiminnullu attaveqartarput, taakkulu aamma kalaallinut sorlaqarfimminnut attaveqarnissartik pingaartittorujussuaat. Taakku affaasa missaat Kalaallit Nunaannut uterlutik nuunnissartik eqqarsaatigisarpat.

Inuiaqatigiinni kalaallini pissutsinut isiginnittarnerat ataatsimut isigalugu pitsaasuvoq. Kalaallit tusagassiutaannut malinnaasuupput, aammalu affaasa missaasa kalaallit politikkiat soqutigisaraat. Meeqqamik Kalaallit Nunaanni peroriartornissaat annilaanganartoqartingilaat. Taamaakkaluartorli amerlasuut akissuteqarnerminni oqaatigaat, Kalaallit Nunaanni suliatigut unammilligassat suliffimmilu avatangiisit amigaateqartut, aammalu inissiamik naleqquttumik nassaarniarnissaq ajornakusoortoq akisuujusorlu. Taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnermut isumaginninnermullu tapersiissutaasartunut naammagisimaarinninngittoqarpoq. Amerlalluinnartut Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut kulturikkullu siuarsaanermi suleqataanissaq kissaatigaat.

Isumalluutaalluarsinnaasut Kalaallit Nunaanni sorlaqarfeqartut taamaallutik Kalaallit Nunaannut uternissaat eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Ilinniarsuutimissimapput, aammalu Kalaallit Nunaannut isummertarnerat pitsaasoq qanigisaminnullu qileruteqarnerat inuiaqatigiinnut kalaallinut pitsaasumik sunniuteqarsinnaavoq.

EQIKKAANEQ

Kalaallit Danmarkimi ilinniartut sulisullu inuiaqatigiinnut kalaallinut isumalluutaalluarsinnaasut misissuinermi matumani takutinneqarpoq. Misissuinermi peqataasut akornanni ilinniagaqasuseq qaffasippoq, aammalu amerlasuut Kalaallit Nunaanni amigaataasorujussuarnik piumanegartorujussuarnillu ilinniagaqarput. Tassani ilaatigut inuit isumaginninnermi peqqinnissaqarfimmilu ilinniagaqartut pineqarput.

Aamma misissuineq soq kalaallit – matumani kinguaariinni suillit – Danmarkimut nuunnissaminnik aalajangertarnersut pillugu paasisimaarinninnerulernissamat iluaqutaavoq. Peqataasut amerlanersaat Danmarkimi ilaqaqarput suliffeqarlutillu, taakkulu tassani najugaqarnerannut pissutaasut pingaarnersaraat. Amerlanerungaatsiartut Danmarkimi ukiorpassuarni najugaqarsimapput, aammalu Kalaallit Nunaanni qanitamminnik ilaqutaraluarlutik ikinnguteqaraluarlutillu Kalaallit Nunaannut attaveqarnermut sanilliullugu Danmarkimut atanerusutut misigisimallutik.

Ataatsimoortunit ikinnerusut Kalaallit Nunaannut annertunerpaamik attaveqarlutik misigisimasut Kalaallit Nunaanni peroriartorsimapput, aammalu Danmarkimi sivikitsumik najugaqarsimallutik. Pingaartumik ilinniagaqarniarlutik Danmarkimiipput, aammalu ilinniakkaminnik naammassinnereerunik Kalaallit Nunaannut uternissaat ilimanarluinnarpoq.

Peqataasunit taama amerlatigisut Kalaallit Nunaannut attaveqarnerminnit sakkortunerusumik Danmarkimut attaveqartutut misigisimanerat eqqarsarnartoqarpoq. Savalimmiormiut Danmarkimi najugaqartut akornanni assingusumik misissuinermi, Atlantikup Avannaani Suleqatigiinnit suliarineqartumi takutinneqarpoq, savalimmiormiut sumiuussutsiminnik pingaartitsinerat sakkortooujussuusoq. Savalimmiormiunit peqataasunit 64%-t savalimmiormiutut misigisimanerupput [1]. Kalaallinut tassunga kisitsisit 22%-iupput. Soq taamaannersoq misissuinermi matumani akissutissarsineqanngilaq, kisiannili akissutigineqartut tunngavigalugit sumiuunermik pingaartitsineq nunami sumi peroriartorsimaneremut aammalu qanoq siviisutigisumik Danmarkimi najugaqarsimaneremut atassuteqarpoq.

Immikkoortulli marluk immikkut isiginiassagaanni taakku Kalaallit Nunaannut uternissaat eqqarsaatigineqarsinnaavoq, tassalu immikkoortuni „Tarnikkut Kalaallit Nunaannik najuisut“ aamma „Isumalluutaalluarsinnaasut Kalaallit Nunaanni sorsaqaqarqartut“. Immikkoortuni taakkunani ataatsimoorutaasoq tassaavoq, inuusuttut pingaartumik ilinniagaqarniarlutik Danmarkimut pisimasut. Immikkoortumi „Tarnikkut Kalaallit Nunaannik najuisut“-mi peqataasut Kalaallit Nunaannut qanittumik attuumassuteqarneq pissutigalugu qanorluunniit pisoqaraluarpat uterlutik nuunnissaat naatsorsuutigineqarsinnaagaluatoq, immikkoortumi „Isumalluutaalluarsinnaasut Kalaallit Nunaanni sorsaqaqarqartut“-mi peqataasut Danmarkimi inissereersimapput, taamaattumillu Danmarkimi najugaqaannarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaalluni. Taakkuli uterlutik nuunnissaminnik eqqarsaateqarput, aammalu inuiaqatigiit kalaallit siuariarnissaannut suleqataarusullutik.

NAGGASIUT

Misissuinerimi tassani kalaallit Danmarkimiittut isumalluutissatut paasiniaaffigineqarnissaanik soqutiginnilluarneq aallaavigineqarpoq – tassungalu ilanngullugu kalaallit Danmarkimiittut Kalaallit Nunaannut uternissaannut, aammalu inuiaqatigiit kalaallit sulii nammineeriarortut ineriartornerannut suleqataanissaannut iliuusissat sordiaanerisut pillugit misissuinissaq.

Sulisussanik ilinniarsimasunik Kalaallit Nunaanni pisariaqartitsineq annertoq tunngavigalugu, inuusuttut uternissaannut pilernarsaanikkut Kalaallit Nunaata annertunerpaamik isertitsissutingisinnaassangaa qularutissaanngilaq. Tamanna inissianik meeqqanillu paaqqinnittarnermi neqeroorutiniq peqarnikkut qulakkeerneqarsinnaavoq, taakkunani pissutsit ullumikkutut itsillugit peqataasunit pitsaanngitsutut isumaqarfigineqarmata. Aamma „Tarnikkut Kalaallit Nunaannik najuisut“ aamma „Isumalluutaalluarsinnaasut Kalaallit Nunaanni sorlaqarfeqartut“ pillugit akissuteqartut affaat sinnerujussuarlugit isumaqarput, Kalaallit Nunaanni suliaqatigut unammilligassat suliffinnilu avatangiisit amigaateqartut.

Allatut iliuuseqarnikkut inuusuttut aamma Kalaallit Nunaanni suliffiit imminnut atassuteqarnerat sakkortusineqarsinnaavoq. Tamanna suliffinnik misiliffissat tapersersorteqarnerillu amerlernerisigut taperserneqarnerisigullu pisinnaavoq. Ilinniartunit 43%-it akissuteqarnerminni oqaatigaat, Kalaallit Nunaanni ilinniakkatik ingerlanneqarsinnaasuuppata ilinniarsimassagaluarlutik. Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanikkut periarfissat annertusineqartuuppata, nunanut allanut aallartarnerit ikinnerulissagaluarput. Inuusuttut Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermut akuunerulernissaannut periarfissanik atorfiit ilinniartiusut, attaveqarfiit aammalu sulinermik misiliffissat tapersersorteqarnerillu aqqutigalugit ammaasoqarsinnaavoq.

Kalaallinik Danmarkimiittunik misissuinerit immikkoortuisa aappaat manna pingajoqartineqassaaq, tassanilu immikkoortuni sisamaasuni pineqartuni peqataasunit toqqartorneqartut ataatsimoortillugit apersorneqarnerinik tunngaveqassaaq. Immikkoortut pingajuanni apeq-qutinit tamanit apeqqut soqutiginaateqarnerpaq itisilernerqassaaq: kalaallit maani najugaqartut Kalaallit Nunaannut uternissaminnut suut pingaarnerutippaat. Immikkoortumi tassani aamma sooq kalaallit savalimmioormiunut sanilliullugit, Kalaallit Nunaannut atassuteqarnerminniit Danmarkimut atanerusutut misigisimasarnersut ersarinnerusumik misissuiffigineqassaaq. Immikkoortup pingajuata 2011-mi Atlantikup Avannaani Suleqatigiinnit suliarineqarnissaa saqqummiunneqarnissaalu naatsorsuutigineqarpoq.

ATLANTIKUP AVANNAANI SULEQATIGIIT

Christiansborg • DK-1240 København K
Oqarasuaat: (+45) 33 37 55 00 • dnag@ft.dk • www.dnag.dk

Immikkoortut aappaat: Misissuilluni apersuinermi immersugassiaq · Aprili 2011

ATLANTIKUP AVANNAANI SULEQATIGIIT

The North Atlantic Group in the Danish Parliament
Den Nordatlantiske Gruppe i Folketinget
Norðuratlantsbólkurin á Fólkingi